

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

<i>Autor práce:</i>	Bc. Blanka Schůtová
<i>Název:</i>	<i>Překlady v kontextu institucí EU: Pravidla pro jednotnou úpravu dokumentů a dodržování těchto pravidel</i>
<i>Akademický rok:</i>	2019/2020
<i>Vedoucí diplomové práce:</i>	PhDr. et Bc. Tomáš Svoboda, Ph.D.
<i>Oponent:</i>	PhDr. Vanda Obdržálková, Ph.D.

Diplomová práce Blanky Schůtové je relevantní sondou do problematiky tzv. institucionálního překladu, zejména pokud jde o stav českých překladových textů. Cílem práce bylo sledovat, jaký dopad mají Pravidla pro jednotnou úpravu dokumentů (jedná se o tzv. interinstitucionální pravidla, platí pro autory a překladatele zejm. legislativních textů u EU) na konečnou podobu translátů publikovaných v Eur-Lexu.

Práce je rozdělena na dva stěžejní celky – část teoretickou a empirickou –, přičemž první oddíl čítá devět kapitol a druhý čtyři (nepočítáme-li bibliografii). V teoretickém oddílu jsou náležitě popsány cíle práce (včetně tří hypotéz) a specifika institucionálního překladu, zejména v kontextu orgánů a institucí Evropské unie.

V empirické části autorka práce uplatňuje metodu korpusové analýzy, včetně porovnání výsledků s analýzou referenčního (nepřekladového) korpusu.

Kladně hodnotím zvolenou metodu, včetně důsledného přístupu k pracovním hypotézám. Cíl práce, ani hypotézy, které se na jeho dosažení podílely, autorka neztratila ze zřetele, přičemž postup zpracování jak sekundární literatury, tak empirického materiálu je zcela náležitý. Zvolené korpusy jsou reprezentativní i vhodně randomizované. Rovněž je potřeba vyzdvihnout názornost prezentace látky, kdy práce předkládá řadu tabulkových přehledů a grafů. Autorka práce vychází z odpovídající a aktuální sekundární literatury, české i zahraniční.

K hlavním přínosům diplomové práce patří závěry týkající se jejích tří hypotéz: Hypotéza, že „[u] novějších textů bude v důsledku rostoucích snah o harmonizaci a standardizaci a důrazu na kvalitu dodržování pokynů důslednější...“ (str. 11) byla v zásadě verifikována. Hypotézy, že „[v] případech, kdy existuje rozpor mezi Pravidly pro jednotnou úpravu dokumentů a Internetovou jazykovou příručkou, bude dodržování pokynů obsažených v Pravidlech méně důsledné“ a že „[v]e třech zkoumaných typech legislativních dokumentů se bude důslednost dodržování pravidel lišit, přičemž nejdůsledněji budou pravidla dodržována v nařízeních“ (tamt.), byly potvrzeny částečně.

Určitý nedostatek práce spatřuji v rovině explanační. Diplomantka náležitě provedla empirický výzkum a dospěla k relevantním zjištěním, tato zjištění však v některých případech postrádají dalšího výkladu. Bylo by tedy bývalo vhodné zamyslet se nad tím, proč určité zjištěné jevy nastávají (např. u hypotézy druhé a třetí).

Práce pak obsahuje nikoli sporadické množství překlepů a typografických nedostatků (průběžně vyznačeno ve výtisku práce). Dále se vyskytly minimálně dva případy nepřiznaných citátů. Jednou na ploše celého odstavce (str. 14, odstavec začíná slovy „Ve výzkumu pravidel a příruček...“), jednou souvětí (na str. 31, od formulace „Z výzkumu v oboru dějin překladu...“; v tomto případě je uveden zdroj, formulace je však převzata beze změny, a měla by proto být uvedena v uvozovkách). Podezření na snahu o plagiát snad není na místě, protože se jedná o texty převzaté z publikací vedoucího diplomové práce, čili diplomantka musela předpokládat, že vedoucí práce své vlastní formulace pozná. Spíše tyto případy vypovídají o určité nedůslednosti při zpracování podkladů, popřípadě finalizaci práce. Některé jiné formulace pak postrádají uvedení zdroje (ve výtisku vyznačeno).

Zároveň však platí, že v práci se vyskytuje nemalý počet velmi vhodně, srozumitelně formulovaných pasáží a skutečně kvalitně realizovaných věcných závěrů.

S výše uvedeným souvisejí i mé **otázky k diskuzi**:

- Skutečně platí, že podle IJP pro 3. os. plurálu „*tvary musejí/musí* jsou považovány za rovnocenné“ (viz str. 46)? Neuvádí IJP tvar „*musejí*“ jako preferovaný?
- Uvádí stránka zakonyprolidi.cz závazné znění právních předpisů?
- Byla vzata v úvahu skutečnost, že Pravidla (IISG) se v průběhu času měnila? Pokud nikoli, lze tento vývoj v čase dodatečně zjistit a proběhlé úpravy IISG zpětně rekonstruovat? Mělo by takové časové rozlišení dopad na zjištění uvedená v diplomové práci?
- Jaký důvod byl podle Vašeho názoru pro skutečnosti zjištěné u druhé a třetí hypotézy? Jinými slovy: pokuste se o explanaci u těchto dvou hypotéz.

Shrnutí

Práci jsem přečetl se značným zájmem, od začátku do konce. Diplomantka od počátku vyšla z relevantní literatury a náležitě si osvojila potřebné teoretické zázemí. Specifickou metodu práce si v průběhu zpracování materiálu vhodně adaptovala. Při zpracování empirické části pracovala značně samostatně. Některé zjištěné jevy nejsou reflektovány pomocí náležité explanace.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení *velmi dobře*. O výsledku rozhodne obhajoba.

V Praze dne 26. června 2020

Tomáš Svoboda